

**МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Л.В. Задорожна-Княгницька
(підпис) (ініціали, прізвище)
«28» серпня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НДПІ 1.2.7 «ВСТУП ДО МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ»**

Освітньо-професійна програма: «Початкова освіта»
спеціальність 013 Початкова освіта
Факультет іноземних мов

ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «БАКАЛАВР»

2020-2021 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до мистецької освітньої галузі» для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» за спеціальністю 013 Початкова освіта/авт.-уклад. Мойсеєнко Р.М., Тупіцина Є.В. МДУ, 2020. 21 с.

Розробник:

Мойсеєнко Р.М. – кандидат пед. наук, доцент кафедри педагогіки та освіти.

Тупіцина Є.В. – старший викладач кафедри педагогіки та освіти

Програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освіти

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

(Задорожна-Княгницька Л.В.)

«28» серпня 2020 року

© Мойсеєнко Р.М., Тупіцина Є.В. 2020 рік

© МДУ, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 18	Напрямок підготовки 01 Освіта	Нормативна	
Модулів – 3	Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» Спеціальність 013 «Початкова освіта»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – виконання творчих завдань у межах підготовки до практичних та семінарських занять		Семестр	
Загальна кількість годин – 540		1-2-й	1-2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента - 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		216 год.	72 год.
		Самостійна робота	
		270 год.	414 год.
		Індивідуальні завдання: год. 54	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40/60%

для заочної форми навчання – 20/80%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: забезпечити ґрунтовне володіння майбутніми учителями теоретичними основами мистецтва, дати уявлення про навчання та виховання особистості засобами мистецтва, озброїти навичками аналізу творів образотворчого та музичного мистецтва, розвинути практичні вміння, що забезпечують мистецьку творчість та ініціативу в різних видах музичної та образотворчої діяльності.

Завдання:

- сприяння усвідомленню студентами сутності образотворчого й музичного мистецтва та його ролі в духовному становленні особистості;
- оволодіння основам образотворчої грамоти, специфікою розробки та виготовлення візуального ряду з послідовністю виконання учнями практичної роботи в різних художніх техніках та матеріалах на основі знань з дидактики, вікової психології та власного досвіду роботи над живописними, графічними, скульптурними творами й виробами декоративно-прикладного мистецтва;
- опанування основних педагогічних та мистецтвознавчих понять і відповідної термінології;
- набуття досвіду здійснення добору творів образотворчого та музичного мистецтва для ознайомлення та проведення бесід про мистецтво з учнями молодшого шкільного віку;
- усвідомлення соціальної ролі педагога у формуванні духовної культури молодшого школяра;
- виховання у студентів активності, креативності, самостійності, формування здатності до художньо-творчої самореалізації і духовно-естетичного самовдосконалення у процесі самостійної педагогічної діяльності, поваги до професії вчителя початкової школи.
- розширення загальнопедагогічного і загальнокультурного світогляду студентів;
- формування і удосконалення навичок самостійної роботи з різними джерелами в рамках відповідної тематики, з різноманітним музичним репертуаром;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- формування у студентів позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності.

Результати навчання. У ході вивчення курсу студент освітньої програми «Початкова освіта» набуває таких компетентностей:

Інтегральна: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні:

– Здатність діяти громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміння застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та

здорового способу життя (КЗ 1);

– Здатність розвивати вміння вчитися упродовж життя з високим ступенем автономії, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя (КЗ 4).

Спеціальні компетентності:

– **Мистецька компетентність.** Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу мистецької освітньої галузі загалом та окремих його змістових ліній (КП 5);

– **Загальнокультурна компетентність.** Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва; усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших (КП 8).

Відповідно ОПП «Вступ до мистецької освітньої галузі» як навчальна дисципліна сприяє досягненню таких **результатів навчання:**

<p>Знання:</p> <p>– психології та педагогіки, змісту й вимог Державного стандарту початкової освіти, теорії початкової освіти, методик та методів навчання та виховання молодших школярів, можливостей і умов їх застосування для підвищення ефективності освітнього процесу;</p>	РН 1
<p>Вміння:</p> <p>– використовувати на практиці знання фахових методик;</p> <p>– аналізувати компоненти педагогічної діяльності на різних її етапах, формувати адекватну траєкторію викладацької діяльності;</p> <p>– розробляти на науковій основі технології ефективного навчання та виховання молодших школярів з метою забезпечення стандарту початкової освіти;</p>	РН 8 РН 10 РН 12
<p>Комунікація:</p> <p>– організація ефективної навчально-виховної діяльності й педагогічного спілкування, співпрацювати для досягнення поставленої мети, знаходячи при цьому шляхи взаємодії зі всіма суб'єктами освітнього середовища;</p> <p>– орієнтуватися на всіх учасників освітнього середовища в організації комунікації, враховувати їх індивідуальні особливості й потреби.</p>	РН 16 РН 17

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

– термінологічний апарат з образотворчого й музичного мистецтва як галузі знань;

– класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого та музичного мистецтва як однієї з форм відображення дійсності, характерні особливості художньо-образної та музичної мови, їх різних видів та жанрів, розуміння зв'язків образотворчого й музичного мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;

– основні педагогічні та мистецтвознавчі поняття та відповідну художню термінологію; про художній образ, як основу будь-якого мистецтва та специфіку вирішення художнього образу в різних видах образотворчого мистецтва;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *вміти*:

- використовувати базову образотворчу й музичну термінологію під час аналізу мистецьких творів;
- виконувати музичні твори (інструментальні, вокальні);
- здійснювати образотворчу діяльність засобами традиційних і нетрадиційних технік;
- орієнтуватися у нотному тексті музичного твору;
- поєднувати акомпаніаторські навички з елементами диригентської техніки;
- володіти прийомами й методами зображувальної діяльності;
- володіти вокально-хоровими навичками, особливостями співацького дихання, фразування, атаки звуку;
- виконувати музичні твори на дитячих музичних інструментах (металофон, ксилофон, сопілка тощо);
- ритмічно та виразно рухатись під музику, узгоджуючи рухи з характером музичного твору; комбінувати музично-ритмічні, танцювальні рухи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Основи образотворчого мистецтва

Розділ 1. Поняття про мистецтво

Поняття мистецтва. Види та жанри мистецтва. Графіка. Мова графіки (зображальні засоби), лінія, штрих, пляма Лінійний рисунок. Композиція, перспектива лінії, плановість простору. Будова природних форм. Поняття про рапортний орнамент, основи комбінаторики, ритм. Тоновий рисунок. Світло (природне або штучне) – виявник об'ємної форми предметів. Світло, світлотінь. Виконання практичних завдань з графіки.

Розділ 2. Живопис

Поняття про живопис як вид образотворчого мистецтва. Техніки живопису. Види та жанри живопису. Сонячний спектр. Основні, похідні і доповнюючі кольори. Колір. Композиція. Перспектива. Тепла та холодна гама кольорів. Виразальні можливості кольору. Композиційне завдання: урівноваження композиційних плям на площині, динаміка, статика. Поняття про абстракціонізм Емоційна дія кольору. Ахроматичні та хроматичні кольори. Композиція в техніці гризаль. Нетрадиційні техніки в образотворчому мистецтві. Монотипія. Послідовність роботи фарбами (просторові колірні відношення). Виконання практичних вправ з живопису.

Розділ 3. Скульптура

Поняття про скульптуру як один із видів образотворчого мистецтва. Види та жанри скульптури. Кругла скульптура. Поняття про рельєф, барельєф, горельєф, контррельєф. Плоска скульптура. Поняття про декоративну скульптуру. Створення узагальнено-стилізованого декоративного образу. Дрібна пластика.

Єдність композиції, пропорційність. Передача пропорцій основної форми, співвідношення частин. Виконання практичних завдань зі скульптури.

Розділ 4. Декоративно-прикладне мистецтво

Поняття про декоративно-прикладне мистецтво. Символи та знаки. Українські обереги. Осередки керамічного мистецтва на території України. Кераміка. Витоки оберегової символіки у вишивці та ткацтві. Символіка кольору Вишивка та ткацтво. Особливості світобачення у творах декоративного розпису Декоративний розпис. Поняття про симетрію та асиметрію Витинанка. Нетрадиційні техніки. Квілінг. Писанкарство. Читання схем, умовних позначень в сучасних техніках декоративно-прикладного мистецтва. Виконання практичних завдань з декоративно-прикладного мистецтва.

Розділ 5. Монументально-декоративний, театральньо-декораційний, декоративно-прикладний живопис

Поняття про види живопису. Орнамент, ритм. Монументально-декоративний живопис. Вітраж. Декорації, костюми, сценічні краєвиди. Театральньо-декораційний живопис. Маски в житті людини. виготовлення масок для шкільного дитячого театру. Живопис на склі. Техніка виконання живопису на склі.

Розділ 6. Нетрадиційні техніки зображувальної діяльності

Малювання відтисканням природних матеріалів: технологія, фарби, особливості композиції. Малювання мильними бульбашками: основні технічні прийоми. Техніка малювання плямами (техніка фарбового розчину, техніка роздмухування фарб, прийоми роботи з плямами, композиційні особливості малюнка). Малювання кухонною сіллю.

Змістовий модуль 2. Основи музичного мистецтва

Розділ 1. Музика як вид мистецтва. Основи музичної грамоти

Введення в предмет. Презентація навчальної дисципліни. Нотний стан. Скрипковий та басовий ключі. Розташування нот. Звукоряд. Музика як вид мистецтва, що відображає дійсність у звукових художніх образах. Інтонаційна природа музики. Тривалості нот. Паузи. Знаки продовження тривалості нот. Звук та його природа. Властивості музичного звуку: висота, тривалість, гучність, тембр. тон і півтон. Знаки альтерації. Форма музичного твору. Композиція музичного твору. Поняття про період та його поділ на речення, фрази та мотиви. Музичний розмір 2/4, 4/4, такт. Схема тактування. Відтворення ритмічного малюнку. Засоби музичної виразності: мелодія, ритм, нюанси, темп. Музична фраза. Сольфеджування. Лад. Поняття мажору та мінору. Тональність, основні ступені ладу. Т.S.D. Сольфеджування. Розмір 3/4; 3/8; Схема тактування.

Розділ 2. Основи вокально-хорового мистецтва

Знайомство з основами хорознавства. Види та типи хорів. Розташування

хору. Діапазон хорових партій. Поняття про регістр співацького голосу. Дитячий хор. Формування елементарних навичок ансамблевого хорового співу, артикуляція голосних звуків. Правила вокальної орфоєпії. Формування вокальних навичок: дихання, атака звуку, інтонація. Поняття про унісон, октавний унісон. Елементи музичної мови в хоровій музиці: мелодія, гармонія, структура, метро ритм, нюанси. Спів під супровід та а капела. Техніки співу. Вправи для розвитку вокально-хорових навичок співу. Розвиток навичок управління учнівським хором. Диригентсько-технічне опанування хорового твору. Розучування твору з хором. Робота над двоголоссям. Канон.

Розділ 3. Інструментальна діяльність

Інструментальна діяльність вчителя початкових класів. Музичні інструменти, їх класифікація. Ознайомлення з музичним інструментом, його регістрами (формування звуковисотних уявлень) та динамічними можливостями, ладами (мажор, мінор). Формування уявлень про тривалості звуків та їх співвідношення. Уявлення про можливості сили звуку, використання під час гри динамічних відтінків *f* (форте), *p* (піано). Організація правильної посадки за інструментом. Знайомство з клавіатурою.

Оволодіння елементарними навичками гри на музичному інструменті. Робота над супроводом до пісень шкільного репертуару. Виконання 2-3 різнохарактерних творів на підсумковому занятті.

Розділ 4. Жанри в музичному мистецтві

Поняття про музичний жанр, стиль, напрямок. Складові жанрового комплексу: темп, тактовий розмір, фактурно-ритмічний фон акомпанемент.

Основні види жанрів у музиці. Жанри хорової музики: кантата, ораторія. Жанри вокальної музики: пісня, романс, арія. Жанри інструментальної музики: симфонія, концерт, увертюра, сюїта, соната. Програмна та непрограмна музика. Прості музичні форми. Слухання та аналіз творів інструментальної музики у пісенному, танцювальному та маршовому жанрах. Музично-театральна творчість.

Розділ 5. Музичне мистецтво України

Народна творчість. Розвиток пісенної творчості з давніх часів до середини XIX ст. Веснянки, Петрівчані пісні, Жниварські пісні, Колядки та щедрівки, Історичні пісні, Ліричні пісні, Чумацькі пісні, Народне багатоголосся.

Народна інструментальна музика. Ранні форми інструментальної музики. Українська музика епохи класицизму. Інструментальна музика в пісенних жанрах. Інструментальна музика в танцювальних жанрах. Інструментальна музика для слухання. Програмна музика для слухання. Непрограмна інструментальна музика для слухання. Народний інструментарій.

Обробки народних пісень для голосу: М. Леонтович, К. Стеценко, В. Косенко. Роль народної пісні у вихованні школярів. Інструментальні твори українських композиторів для дітей.

Розвиток хорового мистецтва в Україні. Музична творчість М. Березовського, Д.Бортнянського, М.Вербицького, С.Гулака-Артемовського, М.Лисенка, Л.Ревуцького, М. Скорика.

Пісенна творчість українських композиторів для дітей.

Розділ 6. Зарубіжне музичне мистецтво

Основні етапи розвитку світової музичної культури. Музична культура епохи Відродження та епохи бароко. Інструментальна музика епохи бароко. А. Вівальді. Концерти «Чотири пори року». Творчість Генделя і Баха як новий етап у світовій музиці.

Загальна характеристика класицизму як стилю в музиці другої половини XVIII – першої чверті XIX ст. Віденська класична школа: Й.Гайдн, В.А.Моцарт, Л.Бетховен.

Загальна характеристика романтизму як напрямку в мистецтві XIX ст.: Ф.Шуберт, Ф. Шопен, Р. Шуман, Ф. Ліст, Е.Григ, А.Дворжак, Н.Паганіні.

Російська класична музика: М.Глінка, М.Римський-Корсков, П.Чайковський, С.Прокоф'єв.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усн о-го	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Основи образотворчого мистецтва												
Розділ 1. Поняття про мистецтво												
Тема 1. Поняття мистецтва. Види та жанри мистецтва.	8			2		5	8			2		6
Тема 2. Графіка. Мова графіки (зображальні засоби), лінія, штрих, пляма Лінійний рисунок.	8			4		4	8					8
Тема 3. Композиція, перспектива лінії, плановість простору..	8			4		4	8			2		6
Тема 4. Тоновий рисунок.	8			4		5	8			2		6
Тема 5. Світло, світлотінь. Виконання практичних завдань з графіки.	8			4		4	8					8
Разом за розділом 1	40			18		22	40			6		34
Розділ 2. Живопис												

Тема 1. Поняття про живопис як вид образотворчого мистецтва.	8		2		6	8		2		6
Тема 2. Сонячний спектр. Основні, похідні і доповнюючі кольори.	8		4		4	8				8
Тема 3. Виразальні можливості кольору.	8		4		4	8		2		6
Тема 4. Композиційне завдання: урівноваження композиційних плям на площині, динаміка, статика.	8		4		4	8				8
Тема 5. Емоційна дія кольору. Ахроматичні та хроматичні кольори.	8		4		4	8		2		6
Разом за розділом 2	40		18		22	40		6		34
Розділ 3. Скульптура										
Тема 1. Поняття про скульптуру як один із видів образотворчого мистецтва. Види та жанри скульптури.	8		2		6	8		2		6
Тема 2. Кругла скульптура. Рельєф, барельєф, горельєф, контррельєф. Плоска скульптура.	8		4		4	8		2		6
Тема 3. Поняття про декоративну скульптуру. Створення узагальнено-стилізованого декоративного образу.	8		4		4	8				8
Тема 4. Єдність композиції, пропорційність.	8		4		4	8				8
Тема 5. Передача пропорцій основної форми, співвідношення частин	8		4		4	8		2		6
Разом за розділом 3	40		18		22	40		6		34
Розділ 4. Декоративно-прикладне мистецтво										
Тема 1. Поняття про декоративно-	8		2		6	8		2		6

прикладне мистецтво. Символи та знаки. Вишивка та ткацтво.											
Тема 2. Осередки керамічного мистецтва на території України. Кераміка	8		4		4	8			2		8
Тема 3. Витоки оберегової символіки у вишивці та ткацтві. Символіка кольору	8		4		4	8			2		8
Тема 4. Писанкарство.	8		4		4	8					8
Тема 5. Декоративний розпис.	8		4		4	8					8
Разом за розділом 4	40		18		22	40			6		34
Розділ 5. Монументально-декоративний, театральний-декораційний, декоративно-прикладний живопис											
Тема 1. Поняття про види живопису.	8		2		6	8			2		6
Тема 2. Орнамент, ритм.	8		4		4	8					8
Тема 3. Монументально- декоративний живопис.	8		4		4	8			2		6
Тема 4. Театральний- декораційний живопис.	8		4		4	8			2		6
Тема 5. Виготовлення масок для шкільного дитячого театру.	8		4		4	8					8
Разом за розділом 5	40		18		22	40			6		34
Розділ 6. Нетрадиційні техніки зображувальної діяльності											
Тема 1. Малювання відтисканням природних матеріалів.	8		2		6	8					8
Тема 2. Малювання мильними бульбашками.	9		4		5	9			2		7
Тема 3. Техніка малювання плямами.	8		4		4	8					8
Тема 4. Малювання кухонною сіллю.	9		4		5	9			2		7
Тема 5. Комбінування нетрадиційних технік.	9		4		5	9			2		7
Разом за розділом 6	43		18		25	43			6		37

Змістовий модуль 2.											
Основи музичного мистецтва											
Розділ 1. Основи музичної грамоти											
Тема 1.Музична грамота. Нотний стан. Скрипковий та басовий ключі.	8			2		6	8			2	6
Тема 2. Тривалості нот. Паузи. Знаки продовження тривалості звуків.	8			4		4	8				8
Тема 3. Тон і півтон. Знаки альтерації. Музичний розмір 2\4, 4/4, такт.	8			4		4	8			2	6
Тема 4. Засоби музичної виразності	8			4		4	8			2	6
Тема 5. Лад. Поняття мажору та мінору. Тональність, основні ступені ладу. Розмір 3/4;	8			4		4	8				8
Разом за розділом 1	40			18		22	40			6	34
Розділ 2. Основи вокально-хорового мистецтва											
Тема 1. Формування елементарних навичок ансамблевого хорового співу	8			2		6	8			2	6
Тема 2. Техніки співу. Вправи для розвитку вокально-хорових навичок	8			4		4	8				8
Тема 3. Розвиток навичок управління учнівським хором. Розучування пісні.	8			4		4	8			2	6
Тема 4. Диригентсько-технічне опанування хорового твору	8			4		4	8				8
Тема 5. Робота над двоголоссям. Канон.	8			4		4	8			2	6
Разом за розділом 2	40			18		22	40			6	34
Розділ 3. Основи інструментальної діяльності											
Тема 1. Музичні інструменти, їх класифікація	8			2		6	8			2	6
Тема 2. Ознайомлення зі специфікою гри на музичному інструменті	8			4		4	8			2	6

Тема 3. Оволодіння елементарними навичками гри на музичному інструменті	8			4		4	8				8
Тема 4. Розучування музичних творів	8			4		4	8				8
Тема 5. Використання засобів музичної виразності у виконавстві	8			4		4	8			2	6
Разом за розділом 3	40			18		22	40			6	34
Розділ 4. Жанри в музичному мистецтві											
Тема 1. Поняття про жанр, стиль, напрям у музиці	8			2		6	8			2	6
Тема 2. Жанри хорової музики	8			4		4	8			2	8
Тема 3. Жанри інструментальної музики	8			4		4	8			2	8
Тема 4. Жанрові відмінності видів мистецтв	8			4		4	8				8
Тема 5. Аналіз музичних творів	8			4		4	8				8
Разом за розділом 4	40			18		22	40			6	34
Розділ 5. Музичне мистецтво України											
Тема 1. Розвиток пісенної творчості в Україні	8			2		6	8			2	6
Тема 2. Народна інструментальна музика	8			4		4	8				8
Тема 3. Інструментальні твори українських композиторів для дітей	8			4		4	8			2	6
Тема 4. Пісенна творчість українських композиторів для дітей	8			4		4	8			2	6
Тема 5. Музична творчість сучасних композиторів	8			4		4	8				8
Разом за розділом 5	40			18		22	40			6	34
Розділ 6. Зарубіжне музичне мистецтво											
Тема 1. Музична культура епохи	8			2		6	8				8

Відродження та епохи бароко												
Тема 2. Загальна характеристика класицизму як стилю в музиці	9			4		5	9			2		7
Тема 3. Загальна характеристика романтизму як напрямку в музиці	8			4		4	8					8
Тема 4. Російська класична музика	9			4		5	9			2		7
Тема 5. Сучасна музика для дітей	9			4		5	9			2		7
Разом за розділом 6	43			18		25	43			6		37
Модуль 2												
ІНДЗ		-	-		54	-					54	
Усього годин	540			216	54	270	540			72	54	414

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Навчальна дисципліна передбачає виключно лабораторні заняття, теми яких зазначено у таблиці вище	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття мистецтва. Види та жанри мистецтва.	6
2.	Графіка. Мова графіки (зображальні засоби), лінія, штрих, пляма Лінійний рисунок.	4
3.	Композиція, перспектива лінії, плановість простору.	4

4.	Тоновий рисунок.	4
5.	Світло, світлотінь. Виконання практичних завдань з графіки.	6
6.	Поняття про живопис як вид образотворчого мистецтва.	4
7.	Сонячний спектр. Основні, похідні і доповнюючі кольори.	4
8.	Виразальні можливості кольору.	4
9.	Композиційне завдання: урівноваження композиційних плям на площині, динаміка, статика.	4
10.	Емоційна дія кольору. Ахроматичні та хроматичні кольори.	4
11.	Поняття про декоративно-прикладне мистецтво. Символи та знаки. Вишивка та ткацтво.	6
12.	Осередки керамічного мистецтва на території України. Кераміка	4
13.	Витоки оберегової символіки у вишивці та ткацтві. Символіка кольору	4
14.	Писанкарство.	4
15.	Декоративний розпис.	4
16.	Поняття про види живопису.	6
17.	Орнамент, ритм.	4
18.	Монументально-декоративний живопис.	4
19.	Театрально-декораційний живопис.	4
20.	Виготовлення масок для шкільного дитячого театру.	4
21.	Малювання відтисканням природних матеріалів.	6
22.	Малювання мильними бульбашками.	5
23.	Техніка малювання плямами.	4
24.	Малювання кухонною сіллю.	5
25.	Комбінування нетрадиційних технік.	5
26.	Музичні інструменти, їх класифікація	5
27.	Ознайомлення зі специфікою гри на музичному інструменті	5

28.	Оволодіння елементарними навичками гри на музичному інструменті	5
29.	Розучування музичних творів	10
30.	Використання засобів музичної виразності у виконавстві	5
31.	Розташування нот. Звукоряд. Тривалості нот. Паузи. Засоби музичної виразності. Поняття мажору та мінору. Тон і півтон. Знаки альтерації. Тональність, основні ступені ладу. Розмір 2/4, 4/4, 3/4, 3/8.	15
32.	Підготовка методичного супроводу до вивчення модулю з музичної грамоти.	7
33.	Елементи музичної мови в хоровій музиці. Вправи для розвитку вокально-хорових навичок співи. Розвиток навичок управління учнівським хором.	15
34.	Підготовка портфоліо з пісень шкільного репертуару.	7
35.	Інструментальна діяльність вчителя початкових класів. Елементарні основи музикування. Оволодіння елементарними навичками гри на музичному інструменті.	22
36.	Характеристика музичних творів вокального жанру.	4
37.	Характеристика музичних творів інструментального жанру.	4
38.	Слухання та аналіз творів інструментальної та хорової музики	14
39.	Розвиток пісенної творчості з давніх часів до XXI ст.	8
40.	Народний інструментарій.	6
41.	Пісенна творчість українських композиторів для дітей.	8
42.	Взаємодія мистецтв у практиці музичної освіти.	3
43.	Українська музична спадщина. Слухання музичних творів	6
44.	Слухання музичних творів композиторів віденської школи.	8
45.	Слухання музичних творів композиторів XIX-XX ст.	8
	Разом	135

9. Індивідуальні завдання

Виконання творчих завдань до лабораторних занять за різними видами музичної та образотворчої діяльності.

Поточне тестування та самостійна робота															СРС	Су ма
Змістовий модуль №4					Змістовий модуль №5					Змістовий модуль №6						
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів.
3. Тестові завдання до курсу.
4. Дидактичний наочний матеріал до практичних занять.
5. Фонотека програмних творів.
6. Музичні інструменти.

15. Рекомендована література

Змістовий модуль1.

Основи образотворчого мистецтва

Базова

1. Адамчик М. В. Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве и

- фотографи. Минск: Харвест. 2010. 190 с.
2. Витроковская Н.С. Формирование эстетической культуры младших школьников/ Из опыта работы. К., 2015. 134с.
 3. Гурська А.С. Мова та граматика українського орнаменту: Навчально-методичний посібник. К.: Альтернативи, 2003. 144 с.
 4. Декоративно-прикладне мистецтво / Е. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Е. Станкевич. Львів : Світ, 2012. 272 с
 5. Дорош А.Ю., Костюк С.П., Крушельницька Л. І. Іван Крушельницькій. Графіка: Альбом – каталог. Львів, 2004. 43 с.
 6. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доповн. К.: Вища шк., 2012. 190с.
 7. Кириченко М.А. Український народний декоративний розпис: Навч. посіб. - К.: Знання-Прес, 2006. 228 с.
 8. Ковалевська О. Й. Чарівний світ мистецтва. *Бібліотечка вчителя початкової школи*. 2008. Серпень.
 9. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей.: Навч. пос. К.: Кондор, 2009. 200 с.
 10. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну : навч. посіб. К.: Вид. Дім «Слово», 2009. 172 с.
 11. Мельник В. Декоративний розпис на уроках образотворчого мистецтва. Тернопіль: підручники і посібники, 2007. 64 с.
 12. Щербина В.Г. Практична композиція: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / МОН України. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 180 с.

Додаткова

1. Зеленина Л.Е. Дидактические игры на уроках изобразительного искусства. *Начальная школа*, 2012. С. 35-38
2. Кардашов В.М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий Дім «Слово», 2007. 296 с.
3. Коновець С. В. Образотворче мистецтво в початковій школі: Методичний посібник. К.: Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України, 2007. 80 с.
4. Модельні навчальні програми. URL: https://drive.google.com/drive/folders/1yH0lAccmtDgEvIzsA5w9SGf0_C8BaiW
5. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 1-4 кл. К.: Видавничий дім «Освіта», 2012. 392 с.
6. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
7. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2018. 160 с.

Змістовий модуль 2. Основи музичного мистецтва

Базова

1. Горбенко С. С. Історія гуманізації музичної освіти: навчальний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2007. 348 с.
2. Горбенко С.С. Навчально-наукова діяльність студентів з методики музичного виховання: навч.-метод. посіб. Київ: Освіта України, 2010. 180 с.
3. Кушка Я. С. Методика музичного виховання дітей: навч. посіб. Вінниця: Нова книга, 2007. 216 с.
4. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія. Київ: Промінь, 2006. 432 с.
5. Музична педагогіка: навч. посіб. /О.М.Олексюк. Київ: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. 248с.
6. Печерська Е.П. Уроки музики у початкових класах: навч. посіб. Київ: Либідь, 2010. 272 с.
7. Сердюк О.В. Українська музична культура: від джерел до сьогодення: монографія / О.В. Сердюк, О.В. Уманець, Т.О. Слюсаренко. – Харків: Основа, 2002. 400 с.

Додаткова

1. Богун З. Інноваційні форми та методи роботи в хоровому колектив. *Початкова школа*. 2011. № 6. С. 24-26.
2. Бойченко С. Творче музикування: універсальний засіб прояву природної музикальності дитини. *Музичний керівник*. 2012. № 1. С. 23-24.
3. Вовк М. Тенденції удосконалення музично-виконавської діяльності молодших школярів. *Початкова школа*. 2012. № 12. С. 50-53.
4. Гуминська О. Диференційоване навчання музики в школі. *Мистецтво та освіта*. 2002. № 1. С.3-4.
5. Леонтович М. Д. Практичний курс навчання співу у середніх школах України. Київ : Муз. Україна, 1989. 134 с.
6. Млечко Т. Методи вокального навчання в класі сольного співу. *Шкільний світ*. 2012. № 43. С. 1-5.
7. Олексюк О.М., Ткач М.М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера муз. мистецтва: навч. посіб. Київ: Знання України, 2004. 264 с.
8. Паньків Л. Керівництво учнівським музичним колективом як можливість забезпечення умов творчої самореалізації дітей . *Рідна школа*. 2005. № 2. С. 40-41.
9. Печерська Е. П. Навчання музичної грамоти на уроках. *Початкова школа*. 1995. № 12. С. 42.
10. Ростовський Е. П. Навчання музичної грамоти на уроках. *Початкова школа*. 1995. № 12. С. 42.
11. Ткаченко Л. Особливості уроку музики як шкільного предмета і як уроку мистецтва. *Завуч*. 2003. № 1. С. 10-11.
12. Турчин Т. Забезпечення домінування національного мистецтва у змісті музичної освіти молодших школярів як шлях до її оновлення. *Рідна школа*.

2012. № 8/9. С. 56-60.

13. Турчин Т. Застосування осучаснених форм музичного навчання молодших школярів як передумова їх творчого розвитку. *Рідна школа*. 2011. № 7. С. 64-68.
14. Чігріна В. Радість творення: активний розвиток музичних здібностей учнів за допомогою творчих засобів. *Шкільний світ*. 2009. № 2. С. 7-9.
15. Чумакова К. Основи вокальної майстерності. *Мистецтво та освіта*. 2010. № 3. С. 16-18.
16. Шевченко І. Розвиток вокально-хорових умінь дітей молодшого шкільного віку. *Позашкілля. Сер. Шкільний світ*. 2012. № 5. С. 21-32.
17. Щетиніна Л. Ви побачите життя у нових тонах і фарбах : духовно-моральний розвиток учнів у процесі хорового співу. *Шкільний світ*. 2012. № 11. С. 1-5.